

Skrivelse till socialnämnden

Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden

Socialnämnden behandlar vid dagens sammanträde ett ärende om handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. Att antalet barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden ökar är mycket oroande och kräver djupanalys och prioriterade åtgärder, inte minst eftersom ökningen pågått i många år. En specifik handlingsplan är därmed uppskattad. Vi vill också lyfta hur positivt det är att staden lyfter att föräldrar till ensamkommande unga som kommit som anknytningspersoner till sina barn ska få särskilt stöd för att, som nya i Sverige, axla sin roll som vårdnadshavare också i arbetet med att söka bostad – även om den tillfälliga lagstiftningen kraftigt minskar antalet personer som kommer beröras i framtiden, då familjeåterförening hindras i så stor utsträckning även för minderåriga.

Liberalerna vill dock lyfta upp en riskgrupp för hemlöshet bland barnfamiljer som aktualiserats mer de senaste åren: Flyktingfamiljer som har svagt kontaktnät, av naturliga skäl saknar ködagar, ofta har en svag ekonomi och på grund av språksvårigheter och/eller bristande användande av tolk har svårt att få tillgång till stadens stöd. Dessa familjer ingår i den första målgruppen som nämns i tjänsteutlåtandet, barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden då de aldrig haft möjlighet att inträda på bostadsmarknaden. De lyfts också fram i programmet mot hemlöshet, där det konstateras specifikt om nyanlända att: ”Denna grupp har en annan problematik än andra familjer som står utanför bostadsmarknaden. De saknar ofta inkomster och/eller boenderefereanser och kötid hos Stockholms stads bostadsförmedling och har därför aldrig etablerat sig på ordinarie bostadsmarknaden.” Det framgår också i programmet att ”Alla familjer eller vårdnadshavare med barn som har haft en osäker boendesituation mer än en månad ska erbjudas ett längre beslut om boende” och att ”Alla som har varit akut hemlösa mer än en månad erbjuds minst sex månaders beslut om boende”.

Trots detta har exempelvis Röda Korsets Center för torterade flyktingar upprepat rapporterat till staden att deras patienter med barn i hög utsträckning möts av kortsiktiga beslut, hotellhem, flyttningar över staden och kort framförhållning som påverkar barnens skolgång och familjens mående. I rapporter från Röda Korsets Center, exempelvis ”Delrapport 1, Landa – Hur ett psykosocialt stöd för svårt traumatiserade nyanlända flyktingar kan möjliggöra en väg in i samhället”, framgår också att personer som sökt hjälp mötts med avvisande attityd med hänvisning till statens regler kring EBO (den som valt EBO får inget ytterligare stöd i bostadsfrågan, oavsett hur situationen utvecklar sig) och dessutom formuleringen i stadens egna riktlinjer för ekonomiskt bistånd: ”Om den sökande tackar nej till boende via Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen kan detta vara grund för avslag på ansökan om bistånd till hotellboende eller motsvarande då behovet kan tillgodoses på annat sätt än genom ekonomiskt bistånd.” Uttrycket ”behovet kan tillgodoses på annat sätt” är vilseledande i det här fallet. Personerna som nekas hjälp av socialtjänsten kan i det läget inte få hjälp av Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen igen. Säger Socialtjänsten nej är de utelämnade till

att lösa boendefrågan själva. I sammanhanget bör det framgå att många nyanlända uppger att de har svårt att förstå och ta till sig information om EBO och ABO och dess omfattande konsekvenser för deras framtid i Sverige.

De negativa konsekvenserna skadar inte bara möjligheterna till hjälp med boende. Att ha en fast adress är nödvändigt för att få del av de statliga etableringsinsatserna. Än allvarigare – utan adress blir det svårare att överhuvudtaget få hjälp från Socialtjänsten. Den som tvingas flytta runt får problem när stadsdelarna därför bedömer att personen inte är deras ansvar. Människor bollas runt, lever i ovisshet, utredningar startas om, hjälp fördröjs, socialsekreterare frustreras, missförstånd uppstår och består.

Liberalerna vill därför ställa frågan:

- Trots hemlöshetsprogrammets tydliga formuleringar får vi alltså in upprepade redogörelser för att barnfamiljer ändå drabbas av kortsiktiga lösningar och flyttar över. Hur får handlingsplanen kraft att förbättra situationen när möjligheten att neka hjälp till personer som en gång valt EBO finns kvar?

Liberalerna föreslår också ett par ytterligare åtgärder för att minska oetablerade barnfamiljers utsatthet:

- 1) En fast adress bör lika gärna kunna vara en kommunal adress, förslagsvis ett medborgarkontor och föreslår att denna möjlighet utreds.
- 2) Liberalerna vill också få stopp på att personer som söker hjälp hamnar mellan stolarna. Vi föreslår att den enskilde får makt över att välja om hen ska behålla en handläggare hen påbörjat en kontakt med även om hen tvingas flytta från stadsdelen. Om någon vill byta handläggare efter flytt är det hens val, men systemet behöver förändras till att kontinuitet är norm.

Farsta 2018-01-30

Isabel Smedberg Palmqvist (L)
Frida Johansson Metso (L)